

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Circvnsstantia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

sint de honestis.

4 QV i se, vel alios exponunt probabiliter peccato mortali in choreis, non excusantur à mortali, quia videntur magis de huiusmodi delectatione curare, quam de animæ suæ salute, quam pro huiusmodi delectatione periculo damnationis exponunt. Et quoniam ut plurimum in his choreis accidunt peccata multa, ideo etsi choreæ non sint penitus damnandæ, sunt tamen homines bonis persuasionibus ab huiusmodi retrahendi. Nec laudo dicentem, quod imprudenter rustici arcentur taliter, ac si omnino chorizantes peccarent mortaliter. Hoc enim malum esset. Sed si moneantur ut caveant à tali consuetudine, tanquam à re periculosa, non video imprudenter aliquid factum, imò bonum esset si hæc choreæ modernorum temporū possent annihilari.

COEMITERIVM.

1 COEMITERIVM habet eandem immunitatem, quam habet ecclesia, quò ad omnia capitula, exceptis duobus, videlicet quia nullus mortuus debet in ecclesia sepeliri. cap. nullus. 13. q. 2. licet nō seruetur. Secundò quia in choro laici esse non debent, secundum Ray. & Hostiæ, licet de consuetudine non seruetur. Violatur, & reconciliatur ab eodem, & eodem modo, sicut ecclesia, secundum Host. & Ber.

2 COEMITERIVM censetur pollutum, quando ecclesia sibi coniuncta, id est, contigua est polluta effusione seminis, vel sanguinis iniuriose facta, & non parua: ut infra, Consecratio. §. 4. & antequam sit reconciliatum, nemo debet ibi sepeliri: secus quādo coemiterium esset remotum ca. vnic. de consecr. eccles. & alia l. 6.

3 POLLVTO coemiterio, non est polluta ecclesia, ne minus dignum videatur ad se trahere magis dignum, de consecr. eccles. l. 9. c. si ecclesia.

4 QVANDO murus mediat inter duo coemiteria contigua, & porta est in muro, per quam est accessus ad utrunque, non est vnum, sed duo coemi-

teria, & vno polluto alterum non polluitur: ut in eodem cap. vnic. Quòd si pollutio fiat in medio hostij, secundum Ioan. And. illud erit pollutum, cuius causa paries, & hostium facta sunt. Quòd si nescitur, sed videtur, quod sint facta, ut faciant duo coemiteria, utrunque erit pollutum, prout ibi textus inquit.

5 SI pollutio fiat in porta ecclesiæ extra lineam, ad quam percutiunt valvæ in liminibus, ecclesia non est polluta, secus si intra: secundum Ge. Io. And. & Imo. Quomodo autem reconcilietur. infra consecratio. §. 4. & de consecr. d. 1. c. ecclesiam. de sepul. c. sacris. Coemiterium locus est in quo defunctorum corpora requiescunt, quòd ante ecclesiam esse solet.

CIRCUNSTANTIA.

1 CIRCUNSTANTIA peccati, est actus humani mali accedens quoddam, quæ in hoc versu communiter continetur. Quis, quid, ubi, per quos, quotiens, cur, quomodo, quando. ex S. Tho. prima secundæ. q. 7. a. 1. & 2. Ray. addit quotiens, quæ propriè non pertinet ad circumstantiam, sed ad substantiam actus.

2 CIRCUNSTANTIAE aliæ sunt alleviantes, ut furari pro eleemosyna faciendâ, aliæ aggravantes, quæ vel aggravant in infinitum, vel non. Alleviantes nullo modo quis tenetur confiteri. Aggravantes non infinitè, de necessitate non sunt confitendæ, sed de bene esse. secundum Thom. 4. sent. d. 16. q. 3. quia peccata venialia de necessitate non sunt confitenda, nisi vel propter instructionem, vel propter periculum, vel scandalum, vel huiusmodi. Quæ autem in infinitum aggravant, necessariò sunt confitendæ, tanquam mortalia peccata: secundum Th. ubi supra.

3 CIRCUNSTANTIA repugnans rationi, primò, & per se. & non ratione alterius, mutat speciem, non autem si ratione alterius adveniat, ut si ad hunc actum, qui est accipere rem adveniat alienam, mutat speciem, nō autem accipere alienum in parva, vel magna

magna quantitate. Ex Tho. 4. sentent. supra.

4 CIRCUNSTANTIA non dans speciem, nunquam infinite aggrauat, & tamen quæ dat speciem, non aggrauat semper infinite, vt quando ipsa de sui ratione est peccatum veniale, aliquando tamen in infinitum aggrauat. Ex Tho. 4. sent. supra.

5 CIRCUNSTANTIA quandoque grauat peccatum, & speciem uo mutat, & tunc nunquam aggrauat in infinitum. Si verò mutat speciem & circunstantia adueniens sit mortalis circunstantia, pura contra charitatem, vt si verbo ocioso adueniat intentio luxuriandi, tunc propriè dicitur grauare in infinitum, quia recedit simpliciter ab infinito bono, ex San. Thom. supra.

6 CIRCUNSTANTIA aggrauans infinite est, quæ habet oppositionem directè ad charitatem Dei, vel proximi, quod est, quando fit contra aliquod præceptum, quia finis præcepti est charitas: & intelligitur præceptum in speciali: vt est illud, Non mœchaberis: nõ vt illud, declina à malo, & c. secundum Sco. & Tho. 4. sentent. distinctio. 22. & debet intelligi literaliter, & non spiritualiter, nec metaphoricè. Unde propter hoc, circunstantia temporis non aggrauat infinite. secundum Tho. ibi, neque circunstantia personæ, nisi in tribus casibus: videlicet ratione voti, vel præcepti, vel scâdali. Vide Tho. in quæstionibus de malo. quæstio. 7. a. 7. ca. & de veri. quæst. 23. a. 7. 3. sent. distinctio. 37. quæstio. 1. a. 1. ql. 2. ad secundum.

7 CIRCUNSTANTIA mutans speciem, non propriè aggrauat infinite, nisi vt dictum est, sed speciem constituit: secundum Tho. in 4. sent. supra.

8 CIRCUNSTANTIAE aggrauantes infinite, ponuntur communiter in dicto versu, Quis, quid, vbi, & c. Quis, quærit de persona, & eius conditione. Quid, quærit de conditione peccati. Vbi, quærit de loco, an in sacro, an in publico, & c. Per quos, quærit de auxilio. Quotiens, quærit de numero,

& non de consuetudine. Cur. quærit de causa finali, quia moralia trahunt speciem à fine. Quo modo, scilicet naturali, vel non. Quando, quærit de tempore, sacro, vel non sacro.

9 CIRCUNSTANTIA de tempore, nõ aggrauat in infinitum: secundum Tho. 3. sent. 37. a. 6. & d. 47. a. 5. ql. 2. ad secundum. quia peccare in festo, nõ est opus seruile, de quo immediate intenditur in præcepto de sanctificatione sabbati, secundum literale sensum, quia prohibetur immediate opus manuale, ad quod serui deputantur, ideò hæc circunstantia non est de necessitate confitenda, quamuis Ar. Flor. 3. part. tit. 13. §. 5. in fi. videatur oppositum dicere de mente S. Thom. cum Nic. Ly.

10 CIRCUNSTANTIA etiam de numero, est necessaria ad confitendum: secundum Tho. vbi supra eodem modo, quo quis potest, sicut de quolibet peccato: de quo recordatur, tenetur conteri, ita & confiteri: nec sufficit dicere, multoties tale peccatum feci, sed numerus ad memoriâ reducat me meliori modo, quam sit possibile: vel saltem dicatur tempus in quo stetit in tali peccato, & sic confessor coniecturabitur aliquem numerum, & sic confitès dicit numerum implicite, infra, confessor. §. 3.

11 CIRCUNSTANTIA necessaria ad confitendum, an debeat dici quando vergit in alterius infamiam? Respondeo secundum Tho. 4. sentent. distinctio. 16. quæst. 3. a. 2. ql. 1. ad vltimum, quod homo debet omnia facere, quæ potest iuste, & omnè cautelam adhibere, ne alterius peccatum reuellet vt etiam domin. Pet. de Pal. & Archidia. Florent. sed si aliter facere non potest, tunc vel talis circunstantia est utilis confitenti, vel eicum quo peccauit, & debet confiteri, aliàs secus. Et quando nominatio personæ esset cum periculo alterius: secundum Petr. de Pal. vbi supra, debet dimitti. Idem dicendum, quando sacerdos non posset confiteri peccatum suum, nisi dice-

et aliquid, per quod alterius peccatum auditum in confessione manifestaretur: non tenetur de eo confiteri, etiam si sit mortale, sed sufficit contritio, donec possit habere copiam alterius confessoris, cum quo possit confiteri sine tali reuelatione. hæc Pet. de Palud. 4. distinction. 21. Caiet tamen in ver. confessio, in tertia conditione, dicit, quod nullo modo debet confiteri illam circumstantiam, per quam venit in cognitionem personæ, quia confessio non debet fieri cum iactura aliena. & in tali casu, potest vel differre confessionem, vel de alijs confiteri. & hæc opinio satis æquitati consonante videretur, debet tamen prius omnia facere quæ potest, secundum regulas, quas ibi dat Caietan. vt mutare habitum, vel exa terram suam ire, vel huiusmodi quantum potest facere.

²² CIRCUMSTANTIA peccati, quando quis peccat cum ea persona, quam audiuit in confessione, est de necessitate confitenda, secundum Tho. secunda secundæ. q. 154. a. 10. ad secundum infra. Sacrilegium. §. 1.

²³ PECCATUM habens plures deformitates, vel circumstantias diuersarum specierum, vt si quis furetur in ecclesia, vt fornicetur, vel occidat hominem, vt ipsum spoliaret, secundum Th. in quæstionibus de ver. q. 23. a. 7. ad secundum Ma. q. 2. a. 6. ad duodecimum. a. 7. in cor est vnum tantum, sed hæc plures circumstantiæ sunt de necessitate confitendæ. Quidam tamen dicunt esse plura peccata, quod verum est, quo ad differentiam formalem, non autem quo ad materiale, & numerum.

CITATIO.

¹ CITATIO, quæ est ante iudicem iuridica vocatio, quatuor modis potest fieri. Primò, per nuntium, vel literas citatorias. Secundò, per præconem. Tertiò, per edictum: vt in cle. 1. de iud. Quarto, ex dispositione iuris tribus edictis, vel vno peremptorio, quod tantum temporis continere debet, quantum tria edicta, nisi urgeat necessitas. c. 1. de dilatio. in gl. vbi dicit Pa. quod

terminus diceretur brevis ad iudicis arbitrium, considerata causæ qualitate, & locorum distantia, & quando iudex abbreviaret, poterit appellari. supra, Appellatio. §. 13.

² NON sufficit vna citatio peremptoria, quando secundum iura, trina requiritur, vbi agitur ad poenam incurrendam: secundum Ioan. Andr. in c. ex tua. de cle. non res. quia in penali- bus verba debet strictè, & propriè intelligi. de iure iurand. capit. in nostra, Idem Panorm. in cap. fin. de vit. & honest. cleric.

³ SPATIUM temporis in citatione, debet attendi secundum consuetudinem, vel ad iudicis arbitrium, licet aliter lex habeat, quæ nõ seruatur: secundum Pa. in d. c. fin. supra.

⁴ QUANDO in citatione non ponitur peremptorium, citatus potest secundum Pan. vbi supra, tamen non comparere, potest condemnari in expensis factis.

⁵ CITATVS à iudice habet vim peremptorij: secundum Feli. in c. cõsuluit de offic. deleg. col. 6. circa fin.

⁶ IURICES moderni secundum Feli. in c. cum nõ ab homine. de iud. post Salic. inuenerunt bonam practicam: vt habita bona informatione per testes, incipiunt à citatione reali, & hoc maxime, quando timetur de fuga. vide Feli. in d. c. cõsuluit. col. 6.

⁷ CITATVS, & corporaliter impeditus, non tenetur per alium comparere: secundum Pa. in c. in nomine domini. de test. & actus gestus eo absente, est ac si non fuisset citatus.

⁸ SENTENTIA lata contra non citatum villo modo, ipso iure est nulla. c. inter quatuor de maio. & obe. ideo non valet. secundum Car. in cle. pastoralis. §. denique. de re iudi. In facto tamen notorio, cum certum sit absenti nullam cõpetere defensionem: secundum Pa. in c. causam. de refer. & in ca. cum sit de appel. potest fieri contra absentem non citatum, excepta sententia excommunicationis. ca. sacro. de sent. excom. & quando non citatur legitime